

TEMAT: Skąd moc cyberprzemocy?

Zalety Internetu

Przykładowe zalety Internetu i telefonów komórkowych:

- wszechstronne źródło informacji
- stosunkowo łatwy dostęp
- poszerzanie zainteresowań
- ułatwiona komunikacja
- nowe kontakty
- rozrywka
- zakupy
- możliwość dyskusji, wymiany zdań
- możliwość zaprezentowania swych prac

Co to jest cyberprzemoc?

- ❖ **Cyberprzemoc** – to prześladowanie, ośmieszanie, nękanie oraz poniżanie osób za pomocą technologii komunikacyjnej oraz informacyjnej, SMS-ów, MMS-ów, blogów czy e-maila.

Cyberprzemoc (ang. cyberbullying) zdefiniować można najkrócej jako przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Najczęściej terminu tego używa się w odniesieniu do przemocy rówieśniczej z użyciem telefonów komórkowych lub Internetu.

Jak wygląda przemoc w sieci?

Obejrzyjcie film, opowiadający o ofierze cyberprzemocy. Znajdziesz go tutaj:

<https://youtu.be/NHa1nc2wYTg>

Po obejrzeniu filmu zaprosz uczniów do dyskusji:

- Czego doświadczyła bohaterka filmu?
- W jaki sposób film o niej rozprzestrzenił się po sieci?
- Kto zamieścił go w internecie?
- Jakie były konsekwencje takiego zachowania dla Dominiki?
- Czy dziewczyna potrafiła sobie z tym poradzić? Jak zareagowała?
- Czy potrafiła się bronić?

Cyberprzemoc a „tradycyjna” przemoc rówieśnicza

Specyficzny dla cyberprzemocy, w porównaniu z przemocą „tradycyjną” (ang. bullying), jest wysoki poziom anonimowości sprawcy (a przynajmniej jego przekonanie o własnej anonimowości). Ponadto traci na znaczeniu klasycznie rozumiana siła, mierzona cechami fizycznymi sprawcy, a o przewadze nad ofiarą decyduje biegłość z jaką sprawca posługuje się nowoczesnymi technologiami komunikacyjnymi.

Charakterystyczna dla cyberbullingu jest również szybkość rozpowszechniania materiałów kierowanych przeciwko ofierze oraz ich powszechna dostępność w sieci. Kompromitujące zdjęcia, filmy lub informacje potrafią zrobić w Internecie bardzo szybką karierę, są wielokrotnie powielane, a ich całkowite usunięcie – zazwyczaj niemożliwe. Istotną cechą cyberprzemocy jest również szeroki repertuar form krzywdzenia, rosnący wraz z rozwojem oferty serwisów internetowych i telefonii komórkowej. Ponieważ cyberprzemoc nie zostawia widocznych śladów, zjawisko to jest mniej kontrolowane przez rodziców lub nauczycieli w porównaniu z przemocą klasyczną. Przeszkodą w przeciwdziałaniu cyberprzemocy przez dorosłych jest również słaba znajomość specyfiki mediów elektronicznych oraz częste bagatelizowanie problemu.

Świadomość, że ktoś dysponuje ośmieszającym filmem lub zdjęciem bywa bardzo trudna do zniesienia i krzywdząca. Rozsyłanie i publikowanie kompromitujących materiałów w sieci powoduje u ofiar strach i wstyd. Wulgarne SMS-y, wiadomości e-mail itp. potrafią bardzo krzywdzić, zwłaszcza, jeżeli są otrzymywane od osób z najbliższego otoczenia (szkoła, klasa). Ofiary przemocy rówieśniczej często nie potrafią sobie same poradzić z taką sytuacją. Wbrew pozorom, przemoc w sieci potrafi być bardziej dotkliwa niż przemoc w realnym świecie.

W lutym 2007 roku w ramach programu Safer Internet w Polsce uruchomiony został projekt Helpline.org.pl, którego celem jest pomoc dzieciom i młodzieży w sytuacjach zagrożenia w Internecie oraz podczas korzystania z telefonów komórkowych. Doświadczenia Helpline.org.pl potwierdzają powszechność problemu cyberprzemocy w Polsce. Zdecydowana większość zgłoszeń kierowanych do Helpline.org.pl dotyczy właśnie przypadków tego typu. Najczęstsze z nich to: nękanie z wykorzystaniem serwisów społecznościowych, np. Facebook, NK, nagrywanie filmów kamerą w telefonie i umieszczanie ich w serwisach typu Wrzuta.pl, YouTube.com, włamania na blog, stronę internetową, profil w serwisie społecznościowym i zamieszczanie tam ośmieszających i upokarzających treści, groźby przy użyciu komunikatora, rozsyłanie do znajomych informacji o ośmieszających treściach e-mailem lub SMS-em (łańcuszki docierające w krótkim czasie nawet do kilkuset osób), ośmieszanie, obrażanie na czacie, forum internetowym lub przy użyciu specjalnie tworzonych stron internetowych, rozsyłanie e-maili z upokarzającymi informacjami, zdjęciami lub filmami oraz SMS-ów z groźbami.

Zapoznajcie się z historią Asi i odpowiedzcie na pytania.

Zbyszek nagrał kamerą w telefonie swoją koleżankę z klasy Asię, kiedy całowała się z chłopakiem. Następnie rozesłał MMS-em film do swoich kolegów z klasy. Niektórzy z nich wysłali go dalej. Jeszcze tego samego dnia ktoś opublikował film w Internecie. Film cieszył się dużą popularnością. Na stronie z filmem zaczęły pojawiać się przykre dla dziewczyny komentarze.

Pytania:

Jak się czuła bohaterka prezentowanej historii i co mogło się z nią dalej dzieć?

Jak powinna się zachować ofiara prezentowanej sytuacji?

Zapoznajcie się z historią Agnieszki i odpowiedzcie na pytania.

Agnieszka po powrocie do domu ze szkoły usiadła przed komputerem. Chciała sprawdzić pocztę, ale nie mogła zalogować się do swojego konta. Jej hasło nie działało. Następnego dnia w szkole okazało się, że ktoś włamał się na konto Agnieszki i podszywając się pod nią wysłał kilku kolegom z jej klasy wulgarne maile. Adresaci tych wiadomości obrazili się na Agnieszkę i nie chcieli z nią rozmawiać. Od kilku z nich Agnieszka dostała bardzo nieprzyjemne SMS-y. Wiele osób z klasy miało do Agnieszki pretensje za jej zachowanie wobec kolegów.

Pytania:

Jak się czuła bohaterka prezentowanej historii i co mogło się z nią dalej dzieć?

Jak powinna się zachować ofiara prezentowanej sytuacji?

Zapoznajcie się z historią Tomka i odpowiedzcie na pytania.

Tomek bardzo często rozmawia na GG ze swoimi znajomymi ze szkoły i osobami, które zna tylko z Internetu. Od jakiegoś czasu dostaje od osoby ukrywającej się pod różnymi nickami nieprzyjemne, ośmieszające go wiadomości. Pisał do tej osoby, żeby przestała wysyłać takie wiadomości, starał się ustalić, kto do niego pisze, jednak bezskutecznie. W końcu Tomek sam zaczął odpowiadać w nieprzyjemny sposób anonimowemu nadawcy.

Wiadomości przychodziło jednak coraz więcej, w pewnej chwili ktoś zaczął Tomkowi grozić śmiercią.

Pytania:

Jak się czuł bohater prezentowanej historii i co mogło się z nim dalej dzieć?

Jak powinna się zachować ofiara prezentowanej sytuacji?

Zapoznajcie się z historią Krzyśka i i odpowiedzcie na pytania.

Krzyśiek od kilku miesięcy ma w sieci bloga, w którym często zamieszcza zdjęcia. W ubiegłym tygodniu dodał kilka fotek ze swoich urodzin. Kilka dni później dostał w mailu od nieznajomej osoby jedno ze zdjęć urodzinowych zmontowanych tak, że pokazywało Krzyśka w wulgarny i poniżający sposób. W mailu była też wiadomość, że to samo zdjęcie niedługo zawiśnie w ulubionym serwisie społecznościowym Krzyśka.

Pytania:

Jak się czuł bohater prezentowanej historii i co mogło się z nim dalej dzieć?

Jak powinna się zachować ofiara prezentowanej sytuacji?

Zwróć uwagę na negatywne emocje, których zazwyczaj doświadczają ofiary cyberprzemocy, takie jak: strach, poczucie osaczenia, odrzucenia i niesprawiedliwości.

Zachowania będące konsekwencjami tych emocji, są zazwyczaj unikanie szkoły, ograniczenie kontaktów ze znajomymi, ucieczka z domu, a w skrajnych przypadkach nawet próby samobójcze.

Czytając historię Agnieszki i Krzyśka zastanówcie się, czy można było jakoś uniknąć sytuacji w której znaleźli się jej bohaterowie. Zwróćcie przy tej okazji uwagę na konieczność dbania o to, by **hasła którymi się posługujecie były trudne do odgadnięcia i pilnie strzeżone** (historia Agnieszki) oraz, że nie należy publikować w sieci swoich zdjęć (historia Krzyśka).

Co może zrobić ofiara cyberprzemocy?

Ofiara cyberprzemocy powinna:

- szukać pomocy u zaufanej osoby dorosłej (nauczyciela, rodziców), nie odpowiadać na zaczepki w sieci,
- blokować w komunikatorach i poczcie elektronicznej kontakt z niepożądanymi osobami,
- wymagać natychmiastowego usunięcia filmu lub zdjęcia zrobionego wbrew woli ofiary,
- prosić administratora serwisu o usunięcie kompromitujących materiałów z sieci, dokumentować dowody przemocy (zachowywanie SMS-ów, historii GG, zrobienie screenshot'a, itp.).

<https://www.youtube.com/watch?v=xWkCkwsLA10>

Co robić, żeby nie zostać ofiarą cyberprzemocy?

- dbać o prywatność swoich danych osobowych
- zapewniać swoim profilom w Sieci status prywatny
- chronić swoje hasła i loginy
- nie zamieszczać w Sieci swoich zdjęć i filmów
- nie dawać wszystkim swojego numeru telefonu
- Nie udostępniać nikomu swoich haseł, loginów itp.
- Zapewniać swoim profilom w Sieci status prywatny